

venințele teatrale. Actorii în theatrele noastre lipsiți de cunoștințele cele mai elementari ale convenințelor teatrale, abondez pe mama sau tatăl lor în piesă, ca pe o servitoare sau ca pe valetul său și nu caut de cât a'și recita rolul cu înto-nări unflate și posture îngîmfate.

Asemenea actori și nesocotesc însuși arta lor, își nesocotesc datoriile către pu-blic. Actorul nici odată nu trebuie să și uite personagiul. Căci nimic, nu este mai dispăcut și mai condamnabil de cât înlăturarea convenințelor teatrului.

(Va urma)

St. Velescu.

ERAI EȘTI

Erai visul de iubire, erai steaua luminoasă,
Ce 'ntr'o noapte de durere pentru mine s'arătă,
Erai dulcea poezie, erai floarea grațioasă
Ce vîrsa într'al meu suflet un parfum, spre-a mă 'nbătă;

Erai . . . ce e primăvara, raza taînică din soare
Pentr'o floare amorțită de al ierni aspru ger;
Erai vocea consolării, melodia răpitoare,
Ce 'mî fura simțirea 'ntreagă ș'o 'nălța pînă la cer;

Erai aerul vieții ce 'ntr'o dulce respira-re
Mă 'nbăta de al tîu farmec și de sfântul tîu amor;
Erai singura speranță ce doream fără 'ncetare,
Cum dorește însetatul apa receluî izvor;

Astăzi ești . . . Umbra durerii, ce orî unde mă 'nsoțește,
Deșteptat din visul dulce ce-am visat pe-acest pămînt,
Ești o crudă suvenire ce-a mea inimă zdrobește,
Ești o notă plîngătoare într'al vieții mele cînt!

D. Soreanu.

București 1881

GIACOMO LEOPARDI

C U G E T A R I

(Urmare)

În fie-care țară mizeriile și viciile naturei omenești sunt luate drept niște par-ticularități naționale. Orî unde m'am dus, a trebuit să aud și dicîndu-se: Femeile noastre sunt vanitose și capricioase, ele citesc prea puțin și sunt prea puțin culti-vate.... Dacă ai ști cât de bîrfitori sunt omeni la voi.... Poți să parviî or-cât de

sus aici, cu bani, cu protecțiunii și cu dibăcie... Aici invidia domnește și prietenia e un mofț etc. parcă nu ar fi peste tot astfel.

*

Este o zicătoare veche care face din lume o comedie. Adevărul acestei zicători se justifică prin faptul că lumea vorbește într'un fel și făptuește într'altul. Pe această scenă toți oamenii sunt actori, pentru că toți vorbesc în același chip și nimenea nu este spectator, pentru că limbajul lumii nu poate înșela de cât pe copii și pe proști. De aci rezultă că această comedie a devenit cu desăvârșire ineptă, și obositoare. Ar fi, într'adevăr, o întreprindere demnă de secolul nostru a face din viață un lucru sincer și de a pune o stavilă acestei eterne deosebiri dintre vorbe și fapte. Faptele după cum ecsperiența ne-o demonstrează, sunt imutabile astfel că ómenii nu aű pentru ce se mai alerge după imposibil. Pentru a le concilia cu vorbe, este un singur și foarte simplu mijloc, care a fost reținut în seamă până acum, adică de a schimba numirile și de a chema, o-dată pentru tot d'auna, lucrurile pe numele lor.

*

Dacă culpabilul și inocentul trebuie să aibă acelaș sfârșit, mai bine să fi meritat de a peri. Aceste cuvinte le pune tacit în gura imperatorului Othon. Raționamentul de mai sus este împărtășit aproape de toți acei oameni, cu inima tare făcută pentru virtute, cari, după ce aű îndurat ingratitudea, injustiția și rűtatea infamă a oamenilor, devin rűi, nu ca cei slabi, corupti prin egzemplu, saű prin interesul de a dobűndi bunurile păműntestű, nici chiar pentru a se protege în contra rűtățefei celor-alți, ci din libera voință, pentru a 'și rűsbuna pe oameni și a le întoarce loviturile întrebunțând aceleași arme, rűtatea acestor oameni este cu atât mai perversă, cu cât reiese din ecsperiența virtuțefei, și cu atât mai de temut cu cât se unește cu mărimea și cu tărnia de suflet și chiar cu un fel de eroism.

*

Timpul este un remediű foarte eficace în contra calomniei ca și în contra supărării. Dacă lumea blamează faptele noastre, fie ele bune saű rele, nu avem de cât să rűbdăm. Peste cât-va timp, după ce cestiunea va fi discutată în destul bűrfitorii vor merge să caute alt-ceva de bűrfit. Și cu cât ne vom arăta mai neclințiți în hotărűrile noastre, disprețuind pe cei alți, cu atűta noi cari la început am fost batjocoriți, vom fi luați drept oameni cu minte și cu pricepere. Lumea este incapabilă de a crede, că acela ce nu cedează în credințele și hotărűrile lui se nu aibă dreptate. Astfel lumea sfărșește prin a se condamna ea-ínsășű, iar pe noi ne absolvă. De unde rezultă că cei slabi trűiesc dupe placul lumefi, iar cei tari dupe placul lor.

*

Dacă puținii ómeni de valoare, cari umblă dupe glorie, ar cunoaște personal pe toți indivizii cari compun publicul dupe a cărui stimă aleargă, cu risicul a o mie

de necazuri, trebuie să credem că ar părăsi iute hotărîrea lor. Cu toate acestea numărul are o influență foarte mare asupra creerului nostru. Ni se întâmplă adesea ca să simțim óre-care stimă pentru o adunare de zece persoane, chiar când le-am desprețui pe fie care în parte.

*

Dacă nu mă înșel, în secolul nostru nu se găsește nici un om înconjurat de mari laude, care să nu fi început a se lăuda el cel d'ântăiū. Atât de mare este egoismul și invidia între oameni, în cât, pentru a câștiga óre-care renume nu este destul să faci o operă de merit; trebuie încă s'o trâmbițezi sau se găsești un om sigur care s'o laude, s'o trâmbițeze și să spargă urechile publicului, îndemnând și pe alții să facă astfel. Și să nu credeți că s'ar găsi cine-va care să se constituie apărătorul nostru chiar din senin, or cât de mare ne-ar fi meritul și or cât de frumoasă opera. Ea va fi văzută poate, însă toți vor tăcea și vor împedica pe cei alți de a o vedea. Pentru a dobândi vre un succes trebuie să părăsești or ce modestie. În această privință lumea se aseamănă cu femeile: sinceritatea și rezerva nu obține nimic de la dânsa.

*

Disprețul de moarte este un lucru foarte curios; un fel de curagiū mai de desprețuit de cât însăși frica. El seamănă cu curagiul neguțătorilor și al oamenilor de afaceri cari, mai adesea, pentru a realiza o economie, se lipsesc de precauțiunile necesarii conservărei lor și se ecspun la cele mai mari pericole, din pricina cărora mor într'un mod rușinos.

*

Candoarea poate să fie trebuincioasă când este prefăcută, sau când a devenit atât de rară, în cât lumea să nu mai crează într'ênsa.

C. C. Bacalbașa.

M O A R T E A

Vai! moartea e puterea eternă și fatală:
 Cumplită se arată a vieței rea rivală.
 Ea sereră o lume venind neașteptată.
 Bêtrên, copil or tênér la ea nu se mai cată.
 Nu cată nici la ranguri, nu cată nici la nume,
 Nu cată la avere, nu cată la renume,
 Iși joacă bine rolul lăsând în urmă 'i jale
 Și nemiloasă trece umblând pe-aceiași cale.
 E ùnica putere ce 'n lume predominêște,
 De viață ne deslegă și lutu 'nsuflește!